

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců Mgr. Martina Kříže a Mgr. Gabriely Bašné v právní věci žalobce: **FVE VIT SUN s.r.o.**, se sídlem Ostrava – Mariánské Hory, Tvorkovských 223/13, IČ: 28629353, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Brno, Masarykova 31, za účasti této osoby zúčastněné na řízení: ACTHERM, spol. s r.o., se sídlem Chomutov, Tovární 5533, IČ: 48024091, v řízení o žalobě proti rozhodnutím Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu

- ze dne 20.2.2012, č.j. 2470/12-1200-107060
- ze dne 27.2.2012, č.j. 2471/12-1200-107060
- ze dne 27.2.2012, č.j. 2472/12-1200-107060
- ze dne 27.2.2012, č.j. 2473/12-1200-107060
- ze dne 8.3.2012, č.j. 3286/12-1200-107060

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í:

Rozhodnutím ze dne 20.2.2012, č.j. 2470/12-1200-107060 Finanční ředitelství pro hlavní město Prahu zamítlo odvolání žalobce a potvrdilo prvostupňové rozhodnutí Finančního úřadu pro Prahu 10 ze dne 20.7.2011 č.j. 376031/11/010511105129, jímž byla podle § 237 odst. 4 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“) zamítnuta žalobcova stížnost ze dne 4.7.2011 na postup plátce daně –

společnosti ACTHERM, spol. s r.o., při provedení srážky solárního odvodu za období od 1.1.2011 do 31.3.2011.

Rozhodnutím ze dne 27.2.2012, č.j. 2471/12-1200-107060 Finanční ředitelství pro hlavní město Prahu zamítlo odvolání žalobce a potvrdilo prvostupňové rozhodnutí Finančního úřadu pro Prahu 10 ze dne 14.9.2011 č.j. 453596/11/010511107066, jímž byla podle § 237 odst. 4 daňového řádu zamítnuta žalobcova stížnost ze dne 2.9.2011 na postup plátce daně – společnosti ACTHERM, spol. s r.o., při provedení srážky solárního odvodu za období od 1.4.2011 do 31.5.2011.

Rozhodnutím ze dne 27.2.2012, č.j. 2472/12-1200-107060 Finanční ředitelství pro hlavní město Prahu zamítlo odvolání žalobce a potvrdilo prvostupňové rozhodnutí Finančního úřadu pro Prahu 10 ze dne 14.9.2011 č.j. 455709/11/010511107066, jímž byla podle § 237 odst. 4 daňového řádu zamítnuta žalobcova stížnost ze dne 6.9.2011 na postup plátce daně – společnosti ACTHERM, spol. s r.o., při provedení srážky solárního odvodu za období od 1.6.2011 do 30.6.2011.

Rozhodnutím ze dne 27.2.2012, č.j. 2473/12-1200-107060 Finanční ředitelství pro hlavní město Prahu zamítlo odvolání žalobce a potvrdilo prvostupňové rozhodnutí Finančního úřadu pro Prahu 10 ze dne 18.10.2011 č.j. 493548/11/010511107066, jímž byla podle § 237 odst. 4 daňového řádu zamítnuta žalobcova stížnost ze dne 10.10.2011 na postup plátce daně – společnosti ACTHERM, spol. s r.o., při provedení srážky solárního odvodu za období od 1.7.2011 do 31.7.2011.

Rozhodnutím ze dne 8.3.2012, č.j. 3286/12-1200-107060 Finanční ředitelství pro hlavní město Prahu zamítlo odvolání žalobce a potvrdilo prvostupňové rozhodnutí Finančního úřadu pro Prahu 10 ze dne 16.12.2011 č.j. 567904/11/010511107066, jímž byla podle § 237 odst. 4 daňového řádu zamítnuta žalobcova stížnost ze dne 1.12.2011 na postup plátce daně – společnosti ACTHERM, spol. s r.o., při provedení srážky solárního odvodu za období od 1.8.2011 do 31.10.2011.

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení shora uvedených rozhodnutí Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu (dále jen „napadená rozhodnutí“). V žalobě předně uvedl, že podniká v oboru výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů. Dne 22.12.2010 uzavřel se společností ACTHERM, spol. s r.o., smlouvu, na základě které se zavázal dodávat do distribuční soustavy jmenované společnosti vyrobenou elektrickou energii a společnost ACTHERM, spol. s r.o., se naopak zavázala za takto dodanou elektrickou energii zaplatit sjednanou úplatu. Na základě tohoto smluvního vztahu žalobce v měsících lednu až říjnu 2011 dodal elektrickou energii do přenosového zařízení společnosti ACTHERM, spol. s r.o., a za jednotlivá měsíční období vystavil faktury odpovídající jeho plnění. Ačkoliv společnost ACTHERM, spol. s r.o., elektrickou energii odebrala a rozsah žalobcova plnění nijak nerozporovala, namísto vyfakturovaných částek uhradila žalobci částky ponižené o odvod za elektřinu ze slunečního záření ve smyslu § 7a zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 180/2005 Sb.“). Proti tomuto postupu podal žalobce námitky, které byly Finančním úřadem pro Prahu 10 zamítnuty. Odvolání, která proti rozhodnutím finančního úřadu žalobce podal, byla napadenými rozhodnutími Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu zamítnuta.

Žalobce výroky napadených rozhodnutí označil za nezákonné, resp. primárně za protiústavní. Namítl, že zákon č. 180/2005 Sb., byl do českého právního řádu přijat z důvodu

implementace Směrnice č. 77/2001/ES a bezprostředním smyslem přijetí této právní úpravy byla podpora výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů. S ohledem na prvotní vysoké náklady na zřízení výroben elektřiny, které by mohly vyrábět „čistou“ elektřinu, přijal zákonodárce úpravu, která výrobcům elektřiny garantovala výkupní ceny jimi vyrobené a do sítě dodané elektrické energie s tím, že mělo být dosaženo nejméně patnáctileté návratnosti investic spojených se zřízením elektráren na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů. Výše výkupních cen přitom neměla meziročně poklesnout pod hranici 5 % oproti výkupním cenám roku předchozího. Za této situace a v tomto právním rámci začaly vznikat fotovoltaické elektrárny, přičemž jejich růst zřejmě zaskočil dotčené orgány, zejména pak Ministerstvo financí České republiky. Ačkoliv byly výkupní ceny elektřiny garantovány a v rámci těchto garancí vstoupil do tohoto oboru podnikání i žalobce, bylo jednostranně a zcela proti smyslu původní právní úpravy přistoupeno k novelizaci zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů tak, že dodatečně bylo do tohoto zákona přijato sporné ustanovení § 7a, které nově zavádí tzv. odvod z elektřiny ze slunečního záření, a to ve výši 26 % výkupní ceny elektřiny, alternativně formou zeleného bonusu ve výši 28 %. Zavedení této skryté daně (ač zákonodárce používá legislativní pojem odvod) bylo učiněno nejen proti původnímu smyslu zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, potažmo Směrnici č. 77/2001/ES, ale tato daň byla navíc zavedena jen u některých subjektů, tedy selektivně. Předmětem odvodu za elektřinu ze slunečního záření je totiž pouze elektřina vyrobená ze slunečního záření v období od 1.1.2011 do 31.12.2013 v zařízení uvedeném do provozu v období od 1.1.2009 do 31.12.2010. Tedy ze široké množiny výrobců elektrické energie z obnovitelných zdrojů byla vybrána část výrobců, kteří elektřinu vyrábí v solárních zařízeních a z této podmnožiny pak byly vybrány subjekty, které své zařízení uvedly do provozu v určitém časovém intervalu. Odvodová povinnost byla navíc zavedena z částky „obratu“, tedy dotčeným subjektům jsou provozovatelem distribuční sítě strhávány částky bez toho, aby mohl uplatnit své náklady spojené se zřízením výrobní elektřiny a jejím provozem. Tímto je dopad této úpravy citelnější a ve své podstatě pro žalobce likvidační.

Z výše uvedeného žalobce dovozuje, že postup žalovaného (ač na první pohled v souladu se zákonem), spočívající ve výběru odvodů za měsíce leden až říjen 2011, je protiústavní, porušující zejména právo na legitimní očekávání a vlastnické právo v jeho základu. Jak bylo mimo jiné konstatováno i Ústavním soudem České republiky, základní právo žalobce, garantované článkem 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, a to konkrétně právo na ochranu majetku se zřetelem na legitimní očekávání toho, že jeho majetkový nárok nebude opomenut, je integrální součástí ochrany majetkových práv. Ochrana legitimního očekávání jakožto integrální součástí základního práva podle čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, jež má ústavněprávní dimenzi, má reflexi v jednotlivých normách jednoduchého práva, v daném případě v oblasti práva daňového. Legitimní očekávání tedy nepůsobí bezprostředně mezi subjekty tohoto sporu, nýbrž je to ústavně garantované základní právo, které působí ve vztahu žalobce vůči státní moci, tj. primárně vůči orgánům daňové správy a potažmo soudům, jež zavazuje povinnost poskytovat ochranu takovému legitimnímu očekávání, a to cestou interpretace a aplikace příslušných norem jednoduchého práva. Postup žalovaného dle mínění žalobce rovněž nepřipustným způsobem porušuje základní princip, na němž je postaven každý právní řád demokratického státu, a to zákaz retroaktivity právních norem. V projednávané věci se zcela zjevně nejedná o tzv. retroaktivitu pravou, nýbrž o retroaktivitu nepravou, která je v zásadě přípustná, nicméně v případech, kdy je v kolizi se základními principy, na nichž stojí ústavní pořádek státu, je i takováto retroaktivita vyloučena. Těmito základními principy, jak bylo uvedeno shora, jsou zejména ochrana vlastnického

práva ve smyslu čl. 11 Listiny základních práv a svobod a ochrana práva na legitimní očekávání.

Finanční ředitelství pro hlavní město Prahu navrhlo, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě původní žalovaný uvedl, že správce daně postupoval plně v souladu s platnou legislativou, když žalobcovy stížnosti na postup plátce daně zamítl. Finanční úřady jako územní finanční orgány dle zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, vykonávají v souladu s daňovým řádem správu daní, při které postupují v souladu se zákony a jinými právními předpisy. Původní žalovaný nezjistil žádná procesní pochybení správce daně při jeho rozhodovací činnosti. Správce daně postupoval v souladu s ustanoveními daňového řádu a zákona č. 180/2005 Sb.

Původní žalovaný k věci samé dále uvedl, že zákonem č. 402/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 180/2005 Sb., byl s účinností od 1.1.2011 zaveden odvod z elektřiny ze slunečního záření (dále jen „odvod“). Dle § 7a zákona č. 180/2005 Sb., v novelizovaném znění je předmětem odvodu elektřina vyrobená ze slunečního záření v období od 1.1.2011 do 31.12.2013 v zařízení uvedeném do provozu v období od 1.1.2009 do 31.12.2010, s výjimkou elektřiny vyrobené ze slunečního záření ve výrobně elektřiny s instalovaným výkonem výrobní do 30 kW, která je umístěna na střešní konstrukci nebo obvodové zdi jedné budovy spojené se zemí pevným základem evidované v katastru nemovitostí. Poplatníkem odvodu je výrobce elektřiny ze slunečního záření. Plátcem odvodu je provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel regionální distribuční soustavy. Základem odvodu je částka bez daně z přidané hodnoty hrazená plátcem odvodu formou výkupní ceny nebo zeleného bonusu poplatníkovi odvodu za elektřinu ze slunečního záření vyrobenou v odvodovém období, kterým je kalendářní měsíc. Sazba odvodu ze základu odvodu činí v případě hrazení formou výkupní ceny 26 % a formou zeleného bonusu 28 %. Plátce odvodu je povinen srazit nebo vybrat odvod ze základu odvodu a odvést ho ze základu odvodu do 25 dnů po skončení odvodového období.

Správu odvodu vykonávají územní finanční orgány. Při správě odvodu se postupuje podle daňového řádu. Ve smyslu § 2 odst. 3 daňového řádu se daní rozumí i odvod. Plátce daně, který je povinen podle zákona vybrat nebo srazit daň nebo úhradu na zajištění daně (dále jen „daň vybíraná srážkou“), je povinen daň vybíranou srážkou odvést ve stanovené lhůtě (§ 233 odst. 1 daňového řádu). Má-li poplatník pochyby o správnosti sražené nebo vybrané daně, může nejpozději do 60 dnů ode dne, kdy se o výši sražené nebo vybrané daně dozvěděl, požádat plátce daně o vysvětlení. V žádosti uvede důvody svých pochybností. Plátce daně je povinen podat poplatníkovi písemné vysvětlení do 30 dnů ode dne, kdy žádost obdržel, a v téže lhůtě případnou chybu opravit a současně podat následné hlášení nebo dodatečné vyúčtování správci daně. Nesouhlasí-li poplatník s postupem plátce daně, může podat stížnost na postup plátce daně správci daně, který je tomuto plátcovi daně místně příslušný, a to do 30 dnů ode dne, kdy poplatník obdržel od plátce daně vysvětlení, popř. do 60 dnů ode dne, kdy měl plátce daně podat poplatníkovi vysvětlení (§ 237 daňového řádu).

Ve smyslu shora citované právní úpravy je žalobce v postavení poplatníka odvodu a společnost ACTHERM, spol. s r.o. v postavení plátce daně. Z důvodu, že byly naplněny zákonné podmínky pro odvod za elektřinu vyrobenou ze slunečního záření, byl plátce daně povinen srazit žalobci jako poplatníkovi zákonem předepsaný odvod.

Žalovaný ze spisového materiálu zjistil, že správce daně při posuzování stížnosti na postup plátce daně (ustanovení § 237 daňového řádu) postupoval v souladu s platnou právní

úpravou, když stížnost zamítl. Při přezkoumávání podané stížnosti na postup plátce daně správce daně vycházel z platného znění právních norem, na základě kterých má plátce daně zákonnou povinnost srazit, vybrat a odvést odvod za elektřinu ze slunečního záření a není mu dána žádná zákonná možnost těmto svým povinnostem nedostát, aniž by mu nesplněním uvedených povinností nevznikla majetková a sankční odpovědnost za nesplnění zákonem uložených povinností. Správce daně zjistil, že plátce daně postupoval plně v souladu s ustanovením § 233 daňového řádu, když dostal své povinnosti a daň vybíranou srážkou ve stanovené lhůtě a výši odvedl. Žalovaný prověřil částky sražené plátcem odvodu a dospěl k názoru, že odvod byl proveden ve správné výši.

K námitce žalobce, že odvod porušuje jeho ústavně zaručená práva, původní žalovaný ve vyjádření k žalobě poznamenal, že správce daně ani žalovaný nemají kompetence k rozhodování o souladu či rozporu jakéhokoli zákona, tzn. i zákona č. 180/2005 Sb., s Listinou základních práv a svobod, neboť tato pravomoc je dána pouze soudnímu orgánu ochrany ústavnosti, jímž je Ústavní soud. Správce daně byl při posuzování žalobcovy námitky povinen postupovat v souladu se zákonem a jinými právními předpisy, jak mu ukládá ustanovení § 5 odst. 1 daňového řádu, a tuto svou povinnost splnil. Na tom nemůže nic změnit ani žalobcův nesouhlas s nově stanoveným odvodem. Tento odvod stanovil zákon, který plátce daně i správce daně plně respektovali.

V závěru svého vyjádření odkázal původní žalovaný na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 ze dne 15.5.2012.

Podle zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, Finanční ředitelství pro hlavní město Prahu ke dni 1.1.2013 zaniklo a jeho působnost přešla na Odvolací finanční ředitelství. Od uvedeného data je tedy žalovaným v této věci Odvolací finanční ředitelství (§ 69 s.ř.s.).

Osoba zúčastněná na řízení svého práva podat písemné vyjádření k věci samé nevyužila.

Městský soud v Praze přezkoumal napadená rozhodnutí v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Podle § 7a zákona č. 180/2005 Sb., ve znění účinném k datu vydání napadených rozhodnutí, předmětem odvodu za elektřinu ze slunečního záření (dále jen „odvod“) je elektřina vyrobená ze slunečního záření v období od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2013 v zařízení uvedeném do provozu v období od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2010.

Podle § 7b odst. 1 zákona č. 180/2005 Sb., poplatníkem odvodu je výrobce, pokud vyrábí elektřinu ze slunečního záření.

Podle § 7b odst. 2 zákona č. 180/2005 Sb., plátcem odvodu je provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel regionální distribuční soustavy.

Ve vztahu k námitkám žalobce, že právní úprava odvodu za elektřinu ze slunečního záření porušuje princip rovnosti, legitimního očekávání a zákaz retroaktivity, nelze než konstatovat, že s těmito argumenty se podrobně vypořádal Ústavní soud v nálezu ze dne 15.5.2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11, jímž rozhodl o návrhu skupiny senátorů na zrušení části zákona č. 180/2005 Sb., upravující právě odvod za elektřinu ze slunečního záření. Dle

náhledu Městského soudu v Praze, který je uvedeným rozhodnutím Ústavního soudu vydaným ve skutkově a právně obdobné věci vázán, proto postačí stručně shrnout stěžejní názory Ústavního soudu obsažené ve zmíněném nálezu, které lze bez dalšího plně vztáhnout na argumentaci uplatněnou žalobcem v nyní projednávané věci.

Právní úprava odvodu za elektřinu ze slunečního záření ve svých důsledcích, které má na provozovatele fotovoltaických elektráren, jimž patnáctileté období garancí dle § 6 odst. 1 zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů počalo plynout před zavedením odvodu, působí účinky nepravé retroaktivity. Nepravá retroaktivita právní normy je v zásadě přípustným jevem, přesto nelze vyloučit, že by mohly existovat legitimní důvody pro zachování předchozí právní úpravy, ačkoliv zákonodárce deklaroval veřejný zájem na její změně. V případě zákona č. 402/2010 Sb., jímž byl zaveden odvod za elektřinu ze slunečního záření, však Ústavní soud žádný zájem převažující nad veřejným zájmem na změně právní úpravy neshledal (podrobně viz část VIII./a nálezu Ústavního soudu).

Nová právní úprava zavádějící tzv. odvod není v rozporu s principem ochrany legitimního očekávání. Uvedený princip totiž nesměruje k zakonzervování existujícího stavu právní úpravy, nýbrž toliko k ochraně očekávání nabytí majetku. Zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů založil provozovatelům fotovoltaických elektráren očekávání, že investice do jejich vybudování a provozu se jim vrátí díky garantovaným cenám do patnácti let od připojení elektrárny do distribuční soustavy. I přes zavedení tzv. odvodu je díky výši garantovaných výkupních cen v porovnání s náklady na pořízení fotovoltaických elektráren, které dramaticky poklesly, zajištěna návratnost investice v horizontu patnácti let. K porušení zákonem založeného legitimního očekávání tedy nedošlo. Pokud provozovatelé fotovoltaických elektráren předpokládali s ohledem na velmi štědře nastavený systém podpory, že náklady na pořízení a provoz fotovoltaických elektráren se jim vrátí dříve než za patnáct let, pak toto jejich očekávání nepodléhá ochraně, jelikož jim nebylo založeno zákonem, nýbrž pouze subjektivním přesvědčením, že nedojde k žádné změně podmínek podpory výroby elektřiny ze slunečního záření. Předpoklad naprosté neměnnosti právní úpravy z požadavků právního státu v žádném případě nevyplývá (v podrobnostech viz bod 65 až 72 nálezu).

Pokud jde o druhou z garancí, tedy záruku zachování výše výnosů za jednotku elektřiny po dobu 15 let od roku uvedení zařízení do provozu jako minimální se zohledněním indexu cen průmyslových výrobců, k té Ústavní soud uvedl, že nedosahuje ústavněprávní intenzity (viz bod 87 nálezu). Dodal, že nebylo zjištěno, že by výnosem ve smyslu § 6 odst. 1 písm. b) bodu 2. zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů měla být určitá konkrétní výše čistého zisku.

Ústavní soud tedy dospěl k závěru, že zavedení odvodu za elektřinu ze slunečního záření není v rozporu se zásadou ochrany legitimního očekávání. Městskému soudu v Praze nepřísluší, aby s tímto závěrem finálního interpreta ústavy jakkoliv polemizoval.

Důvodnou není ani námitka narušení rovnosti. Ústavní soud poukázal na to, že rozdílný přístup k odlišným skupinám jednotlivců je ústavně akceptovatelný, pokud je založen na objektivních a rozumných důvodech. Tzv. odvod se vztahuje na fotovoltaické elektrárny, které byly uvedeny do provozu v období od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2010. V tomto období došlo k dramatickému poklesu pořizovacích nákladů jednotlivých komponentů fotovoltaické elektrárny (o více než 40%). Dle stávající právní úpravy však na to mohl Energetický regulační úřad reagovat pouze pětiprocentním snížením garantovaných cen.

I přes tento omezený zásah by byli provozovatelé fotovoltaických elektráren uvedených do provozu po 1. 1. 2009 nejvíce zvýhodněnou skupinou výrobců energie. Proto stát přistoupil k zavedení tzv. odvodu, jímž částečně snížil podporu poskytovanou této skupině výrobců elektrické energie. Důvody pro jeho zavedení jsou tedy racionální a ústavně souladné (více viz body 74 až 76 nálezu). K tomu lze dodat, že cílem uvalení tzv. odvodu na elektřinu produkovanou ze slunečního záření v zařízeních uvedených do provozu po 1. 1. 2009 bylo obnovení rovnosti mezi jednotlivými skupinami výrobců elektrické energie z obnovitelných zdrojů. Tato rovnost byla narušena prudkým propadem cen komponentů fotovoltaických elektráren, takže garantované ceny za výkup elektřiny byly vzhledem k poklesu nákladů nepřiměřeně vysoké, a to právě i v porovnání s ostatními obnovitelnými zdroji energie.

Nelze přisvědčit žalobcově námitce, že odvodová povinnost je pro něj likvidační, protože byla zavedena z částky „obratu“, což dotčeným subjektům znemožňuje uplatnit své náklady spojené se zřízením výroby elektřiny a jejím provozem. Smyslem nově zavedeného odvodu za elektřinu ze slunečního záření není, aby jeho prostřednictvím poplatník uplatňoval náklady, které vynaložil na zřízení fotovoltaické elektrárny a její provoz – k tomu jsou určeny jiné daňové instrumenty. Jak dovedil Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 17/11, i přes zavedení odvodu za elektřinu ze slunečního záření je provozovatelům fotovoltaických elektráren garantován zisk. Garance poskytnutá zákonem je postavena na tom, že do 15 let od uvedení fotovoltaické elektrárny do provozu se vlastníkově elektrárny vrátí náklady vynaložené na její pořízení. V následujících letech až do konce životnosti elektrárny pak již naproti výnosům realizovaným provozem elektrárny budou stát pouze běžné náklady na provoz, čímž výrazně stoupne zisk (shodně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20.12.2012 č.j. 1 Afs 80/2012 – 40).

K argumentaci žalobce o likvidačním charakteru nově zavedeného odvodu soud považuje za potřebné uvést, že se jedná o ničím neprokázané tvrzení, na jehož základě nelze napadené rozhodnutí označit za nezákonné. Žalobce se v tomto směru omezil na obecné tvrzení a neoznačil naprosto žádné důkazy k jeho prokázání. Obsahem správního spisu, z něhož soud při přezkumu zákonnosti správního rozhodnutí vychází, rovněž není žádný dokument, který by osvědčoval majetkové poměry žalobce. Není věcí soudu, aby za žalobce vyhledával důkazní prostředky prokazující jeho (blíže nespecifikované) tvrzení.

I kdyby však žalobce konkretizoval své tvrzení o likvidačním působení srážení odvodu za elektřinu ze slunečního záření, k čemuž v souzené věci nedošlo, nemohlo by to vést k úspěchu žaloby. Jak totiž dovedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 17.12.2013 č.j. 1 Afs 76/2013 – 57, konkrétní dopady solárního odvodu na výrobce elektrické energie nelze zohlednit ani v řízení o stížnosti na postup plátce daně, ani v soudním řízení, které na ně navazuje. Pokyn Ústavního soudu zohledňovat likvidační účinky solárního odvodu v individuálních případech (vyslovený v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 17/11) je za stávající právní úpravy proveditelný jen prostřednictvím institutu prominutí daně dle § 260 daňového řádu v návaznosti na § 259 daňového řádu.

I přes zavedení odvodu za elektřinu ze slunečního záření zůstává zachován smysl zákona č. 180/2005 Sb., jímž je podpora výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů. Jak již bylo uvedeno shora, zavedením odvodu stát toliko částečně snížil podporu poskytovanou zákonem vymezené skupině výrobců elektrické energie, a to z racionálních a ústavně souladných důvodů. Podpora výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů v podobě garance návratnosti nákladů vynaložených na pořízení fotovoltaické elektrárny poskytnuté zákonem provozovatelům těchto elektráren i nadále trvá.

K argumentaci žalobce, že zavedení odvodu za elektřinu ze slunečního záření je v rozporu se smyslem Směrnice č. 77/2001/ES (správně Směrnice č. 2001/77 ES), soud ve shodě s názorem vysloveným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20.12.2012 č.j. 1 Afs 80/2012 – 40 uvádí, že předpokladem vertikálního přímého účinku směrnice je, že povinnosti, jež ukládá, jsou v ní formulovány dostatečně určitě, přesně a bezpodmínečně, a že uplynula lhůta pro její transpozici. Cílem zmíněné Směrnice (ve znění Směrnice Rady 2006/108/ES ze dne 20.11.2006 a Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23.4.2009) je dosažení minimálního stanoveného podílu energie z obnovitelných zdrojů na celkové spotřebě energie na území Evropské unie, a to prostřednictvím dosažení minimálního podílu energie z obnovitelných zdrojů stanoveného diferencovaně pro jednotlivé členské státy. Směrnice ukládá České republice povinnost zajistit, aby podíl energie vyrobené z obnovitelných zdrojů dosáhl v roce 2020 třinácti procent hrubé konečné spotřeby energie. Ponechává jí přitom široký prostor pro uvážení, jakými konkrétními opatřeními bude tohoto cíle dosaženo. Směrnice dovoluje, aby státy přikročily k subvencování výroby elektrické energie z obnovitelných zdrojů, čímž činí výjimku z jinak poměrně striktního zákazu veřejné podpory. Směrnice však žádným způsobem nepředepisuje, že by stát musel přijmout nějaká konkrétní opatření typu zaručení výkupních cen, zaručení návratnosti investic, příspěvku na pořízení fotovoltaických elektráren, osvobození výroby energie z obnovitelných zdrojů od daně apod. Směrnice tedy neobsahuje žádné ustanovení, na jehož základě by bylo možné dovodit právo žalobce na stabilitu výkupních cen za dodávky elektřiny do distribuční sítě, potažmo tedy zákaz provádět daňové srážky z příjmů provozovatele fotovoltaických elektráren. Požadavek neměnnosti pravidel podpory nevyplývá ani z odstavce 25 odůvodnění směrnice. Ba naopak, v tomto odstavci směrnice zdůrazňuje, že je důležité, aby členské státy mohly kontrolovat dopady a náklady vnitrostátních režimů podpory. To znamená, že pro přímý účinek směrnice není splněna hned první z výše uvedených podmínek, tedy existence dostatečně určitého, přesného a bezpodmínečného závazku členského státu. Žalobce proto není oprávněn dovolávat se v řízení před vnitrostátním soudem výše uvedené směrnice, neboť tato směrnice nemá přímý účinek.

Lze shrnout, že zavedení odvodu za elektřinu ze slunečního záření nebylo v rozporu s ústavním pořádkem České republiky. Realizaci tohoto odvodu nemohlo být protiústavním způsobem zasaženo žalobcovo právo na legitimní očekávání či vlastnické právo žalobce „v jeho základu.“

Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl. Za splnění podmínek zakotvených v ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání.

Protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

V daném případě soud neuložil osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost a neshledal ani důvody hodné zvláštního zřetele, pro které by jí mohl přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. Proto ve třetím výroku tohoto rozsudku v souladu s § 60 odst. 5 s.ř.s. rozhodl, že osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

V Praze dne 19. srpna 2014

JUDr. Ivanka Havlíková v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
J. J.